

Za vsak primer, če bi šlo zares

Uspešnemu poslovnemu letu sledi zaključni račun. V delovnih organizacijah se marsikje ubadajo z »rdečimi« številkami.

Rdečih števil v teritorialni obrambi ni. Ocen, ki bi govorile o slabi usposobljenosti enot in štabov TO občine Ljubljana Center ni. Sleherni vpoklic rezervistov na vaje, sestanki vojaških kolektivov, obnavljanje in pridobivanje znanja – vse to prispeva k boljši pripravljenosti za obrambo domovine.

Kakšna je udeležba na vojaških vajah? Vsako leto se srečujemo s približno enakim odstotkom odsotnosti. Kljub temu, da so kriteriji za opravičevanje poostreni, se vedno znova najdejo pripadniki TO, brez katerih »se bo proces proizvodnje v DO« kar zaustavil. Razumljiva je stiska gospodarstva v težkih pogojih gospodarjenja. Vprašanje pa je, če je mesec dni vnaprej napovedano urjenje res taka ovira, da si posamezniki ne bi

mogli organizirati dela za čas svoje odsotnosti.

Še bolj značilna je odsotnost iz zdravstvenih razlogov. Zdi se, da smo Slovenci narod, ki ga vpoklic na vojaške vaje po poteku inkubacijske dobe tridesetih dni »položijo« v posteljo. Ali pa vpoklic velja kot pravočasno opozorilo po takojšnjem iskanju prijateljev med zdravniki?

Priprave starešin na vajo. Pred vsakim usposabljanjem se starešine seznanijo z načrtom in potekom vaje. Skupne strokovne priprave trajajo nekaj ur. Sledijo posamične priprave in tedaj se je potrebno za uro ali dve poglobiti v vojaško literaturo. Marsikdo od starešin tega ne stori. Očitno jih ne moti, če morajo stopiti pred enoto z občutkom, da ne obvladajo snovi.

Usposobljenost komandirjev vodov in oddelkov. Šola rezervnih starešin je temeljna podlaga, na kateri starešine v rezervi grade svoje znanje. Mlajši starešine črpajo svoje znanje iz tečajev za poveljevanje oddelkov, ki so jih opravili med služenjem vojaškega roka.

Vprašanje pa je, ali so ti tečaji zadostna podlaga za samostojno poveljevanje vodu. Ena od naših nalog v prihodnjem letu bo dodatno usposabljanje teh starešin in pa usposabljanje komandirjev oddelkov.

Vsebina urjenja. Vojak v rezervi lahko v petih letih obnovi znanje – od spoznavanja orožja, osnovnih taktičnih postopkov v boju, do mobilizacije in preverjanja bojne pripravljenosti enote. Vedno znova pa se srečujemo z upravičeno kritiko, da postajajo vaje enolične. Može v rezervi si žele dinamike in vzdušja pravega bojišča. Mogoče bi bilo res nekoliko nerodno, če bi uprizorili dvostransko vajo, boja v naseljenem mestu. Najbrž bi bilo res nenavadno, če bi v nedeljo zjutraj slišali regljanje puškomitraljezov v prebujajoči se Ljubljani. Z dobro organizacijo pa bi dvostranska vaja tudi zunaj naselja obudila tekmovalni duh med enotami.

Bojno streljanje. To je poglavito opravilo vojaka v vojni. Zaman vsa organiziranost in taktični postopki, če pa zadetki niso taki, kot bi morali biti. In opazovanje bojišča, določanje razdalje do ciljev, prestavljanje merkov na orožju... streljanje z zaščitno masko? Žal Ljubljana ne razpolaga s streliščem, ki bi omogočilo pravo bojno streljanje, armadna strelišča pa so preveč zasedena.

Nanizali smo nekaj težav pri vojaškem usposabljanju enot teritorialne obrambe občine. Nismo govorili o sodelovanju z delovnimi organizacijami, krejvnimi skupnostmi in organi družbenopolitične skupnosti – niti besede. In tudi ne o porabi sredstev, ki jih združeno delo odvajata za potrebe SLO in DS. Lahko samo zapišemo, da glede sodelovanja in dobrega gospodarjenja nimamo pripomb.

D. V.

Dva prizora z urjenja enot teritorialne obrambe občine Ljubljana Center

Foto: MARJAN GARBAJS

tike nad gospodarstvom, uvesti več demokracije v politično življenje. Omogočiti bi bilo treba likvidacijo neuspešnih podjetij in odpuščanje slabih delavcev, pa tudi uvesti neposredne volitve. Vsi poskusi sprememb so v Jugoslaviji praviloma neuspešni. Odprava krize bi namreč zahtevala tudi politične spremembe. Jugoslavija je s svojimi stotimi odstotki inflacije pravo čudo v Evropi. Drugje stopnja inflacije pada, ponekod se že bliža ničli. V Jugoslaviji pa je kriza postala že kar način življenja. Bojim se, da se v Jugoslaviji ne bo kaj prida spremenilo, dokler bo tistim, ki odločajo, kriza omogočala boljše življenje.

DANICA PETROVIČ: (novinarka): To je gotovo eno izmed aktualnih vprašanj jugoslovanske družbe, ki ga je mogoče najhitreje zastaviti in nanj najtežje odgovoriti. Mogoče bi morali o njem bolj razmišljati strokovnjaki najrazličnejših področij – vsak za svoje področje, ne pa da vsi razmišljamo, ugotovljamo, predlagamo in »rešujemo« vsevprek. Jasno je, da se krize ne moremo rešiti z referendumom, z jav-

no razpravo ali s siceršnjim »verbalnim podružbljanjem« tega vprašanja. Demokratizacija »skupnih naporov« pri iskanju rešitev je dvorezen meč: s tem, ko naj bi imela javnost občutek, da sme govoriti o skupnih problemih gospodarjenja in življenjske ravni, da sme »soodločati« pri popravilju napak iz prejšnjih desetletij, so razbremenjeni tisti subjekti – tisti politiki, gospodarstveniki in »strokovnjaki«, ki so se osebno in zelo konkretno zavzemali za stvari, ki so – ne vsaka posebej, pač pa skupaj pripeljale v sedanje stanje.

Kljub milijonom zakonov, predpisov in določil, ki jih imamo v Jugoslaviji, ne vemo, kako gospodariti, kako vlagati še tiste ostanke denarja, ki ga imamo, kaj razvijati, čemu dati prednost in čemu se odreči.

Jasno pa je: dokler bodo ljudje hodili v službo samo zaradi socialnega zavarovanja in nabiranja let, tako dolgo se nič ne more bistveno premakniti. In gotovo je: na tak način bodo hodili v službo tako dolgo, kot se jim bo to splačalo. Če ekonomisti, organiza-

torji, direktorji in drugi odločujoči ne bodo spoznali, da lahko zahtevajo boljše in bolj smiselno delo samo, če delavca za takšno delo ustrezno in polno (ne simbolično – s stotimi stari mi jurji) nagradijo, bolje plačajo, si lahko vse načelne, administrativne, zakonske, samoupravne in druge odločitve, sklepe, resolucije, itd. zataknejo za klobuk. Apatija do reševanja življenjskih problemov družbe bo trajala tako dolgo, dokler bo kljub drugačnim trditvam od zgoraj – vseeno, ali kdo dela ali ne – in kar je bistveno ali kdo dela dobro ali slabo. Šele od tod naprej je sploh mogoče karkoli »reševati« dolgoročno in globalno.

LUKA KOCBEK (dijak): »Zdi se mi, da smo se sedaj znašli v tako globoki krizi, da se je niti ne zavedamo. Moj predlog, kako iz krize je naslednji: politiki naj manj govorijo, trošijo manj energije za pisanje resolucij in za prepogosta potovanja v tujino. Preidejo naj k dejanjem, s katerimi bodo imeli možnost kaj pokazati. Besede še niso nikoli rodile kruha. Na žalost pa

je delo pri nas še zmeraj premalo cenjeno.«

IVAN PEČAR (kmet): »Ni treba, da bi izumili Ameriko, če se resnično želimo skopati iz krize, saj je v zgodovini nekaj zgledov. Pomagalo nam bo znanje, delo, disciplina, natančnost, red pa tudi večja volja, ki jo sicer izkazuje. Samo z resolucijami, obljubami, žuganji, priporočili ne bomo prišli nikamor. Dobro ni bilo, ko bi tisti, ki veliko govorijo, stopili z odrov in prišli za delo. Nekoč smo dejali, da je treba dinar dvakrat prej obrniti, preden ga nekam vložiš. Danes pogosto vlagamo na slepo in namesto dobičkov, pobiramo izgube. V bistvu zaslužimo dinar, zapravimo dva! Tako je pogosto z našim peforsiranim izvozom, ko izgube na tujem plačujemo doma. Nekaj upanja je vseeno, saj se je že začelo premikati. Družba je spoznala, da ima od obrti same koristi in ji je dala vzpodbudo. Zdaj smo na vrsti kmetje, da nam zapiha ugodnejši veter, kajti bogat kmet bo več dajal, družbi kot reven.«

ALBINA ADAMIČ

DOGOVORI / 5

Nova filmska zvezda: Ljubljana

Dobro ste prečitali in prav ste prečitali: Ljubljana, ki ji nekateri zoprniki očitajo zanikrost in vāse-zaljubljenost, je tokrat filmska zvezda. In to dvakrat: najprej v dokumentarcu režiserja Jožeta Pogačnika »Ljubljana« po scenariju in literarno zaokroženem tekstu Jožeta Javorškega, nato pa še v novem slovenskem dokumentarno-igranem filmu z zanimivim, predvsem pa zapeljivim naslovom »Moj premalo slavni stric«.

Film je nastal po zamisli priljubljene, predvsem pa popularnega igralca in seveda tudi ljubljana Branka Miklavca in v režiji Tuga Stiglica, ki so ga mnogi, zlasti mladi ljubitelji filma spoznali in vzljubili s filmom »Poletje v školjki«. Vsem tem mladim na uho: Stiglic se že pripravljata na snemanje drugega dela filma »Poletje v školjki«!

Najbrž vas zanima, kdo je ta »moj premalo slavni stric«? To je Stane »verigar« Derganc, figura možakarja, ki je vtkana v čudovit gobelin stare Ljubljane, tiste romantične Ljubljane, ki jo je spoznaval in opeval še Ivan Tavčar v »Cvetju v jeseni«. Ta »Moj premalo slavni stric« je zdaj v tem novem slovenskem filmu tudi Branko Miklavc: s svojimi zgodbami vas bo – seveda v imenu strica Verigarja – zabaval, pripovedoval zgodovino rodnega mesta Ljubljane in jo razkazoval skoz oko filmske kamere.

Moj premalo slavni stric pa je – kar boste spoznali in videli v istoimenskem filmu – še športnik, s kolo (kdo od naprednih ljubljancov pa to tiste čase ni bil!), svetovni prvak (disciplino boste spoznali iz filma!), avstrooogrski vojak in (Majstrov) borec za severno mejo, verigar na prvi jugoslovanski znamki, pa rogovilež in bahač, pa najlepši možki in Apolon leta 1918 in nazadnje še – starček, ki s 86 leti skače v morje.

Film »MOJ PREMALO SLAVNI STRIC« je nastal v proizvodnji Viba filma in TV Ljubljana, realizacijo pa je financirala ljubljanska kulturna skupnost. Oba filma, »Ljubljana« in »Moj premalo slavni stric« bosta prikazana na predpremierah 24. in 25. decembra ob 21. uri v kinu Komuna, 26., 27. in 28. decembra pa na rednem sporedu v isti dvorani. Pridite, če imate radi Ljubljano.

V DOMU UPOKOJENCEV TABOR

»Slovenija moja dežela«

Letošnji praznik republike so v Domu upokojencev na Taboru proslavili na svojstven način. Priveditvam, ki so potekale že ves teden pred praznikom, so dali ime »Slovenija moja dežela«.

Na otvoritveni slovesnosti, ki jo je povezovala stanovalka doma Dragica Konjar, so članice domskega pevskega zbora popeljale s pesmijo poslušalce po vsej slovenski zemlji. Tudi razstava v domski avli, ki so jo pripravili prizadevni delavci doma, je prikazovala lepote, posebnosti in znamenitosti slovenskih pokrajin. Tu je bilo videti ribniško suho robo, pa idrijsko znamenitost – kljekljanje čipk, ob klopotcu je pozvanjal na rajanje kurent, priški luk se je spogledoval z dolensko prešo in drugimi pripravami, ki pomagajo, da nastane iz grozdja vino. Tam spet smo videli polharske pasti, pa štokljo, ki gnezdi po Pomurskih domačijah, ribiške mreže in vrše ter vinski sodi so pogledovali na Gorenjsko, kjer je kraljeval očak Triglav. Razstava je bila resnično enkratna, njenim organizatorjem pa brez dvoma velja vsa pohvala.

Proslavljanje je nadaljeval Slovenski oktet, ki je v prepolni dvorani požel viharo navdušenje. Tudi folklorna skupina iz Emone je zaplesala tako, da so marsikoga zasrbele pete in bi se jim kar pridružil. Svojevrsna zanimivost je bila predstavitev lepote Slovenske zemlje v izvedbi Staneta Tavčarja iz Kranja, ki je z glasbo in slikami popeljal gledalce po vsej Sloveniji.

TATJANA PUST

Turnir v balinanju

Za teden upokojencev je balinarska sekcija Društva upokojencev KS Tabor priredila turnir v balinanju. Turnir je bil v četrtekah, sodelovalo je pet ekip. Tekmovanje je trajalo kar sedem dni. Vsak dan so igrali po dve tekmi. Na turnirju so sodelovale ekipe: KS Tabor I (upokojenci), KS Tabor II (mlajši), KS Poljane, KS Ledina, Tovarna ROG.

Na krajsi in prisrčni slovesnosti kar na balinišču samem je predsednica DU Tabor Ančka Trtnikova čestitala nastopajočim za dosežene rezultate, balinarski sekciji pa za dobro izvedeno organizacijo turnirja.

Končni rezultati so naslednji:

1. mesto KS Tabor I	3. mesto KS Poljane	5. mesto KS Ledina
2. mesto Tovarna ROG	4. mesto KS Tabor II	

Zmagovalci so prejeli komplet novih balinarskih krogel, ki jim ga je ob prisrčni čestitki izročil predsednik občinske zveze DU Ljubljana Center Milan Podobnik.

Priznanje in zahvala gre vsem sodelujočim na turnirju, posebej pa moram poudariti dobro sodelovanje z združenim delom, posebej s tovarno ROG, ki tudi na tak način krepi že tako dobre medsebojne odnose in vsestransko sodelovanje med KS na eni in tovarno ROG na drugi strani.

FONZE VRHOVEC